

mathematical education for the formation of professional competences of the teacher of mathematics. As part of the analysis, the role and place of STEM-education in the modern educational environment was determined.

Key words: *mathematical education, professional competences of the teacher of mathematics, STEM-education, organization of mathematical preparation.*

Богдан Павлюк

*Вінницький обласний комунальний гуманітарно-педагогічний коледж, м. Вінниця, Україна
Bo84@meta.ua*

Науковий керівник – Л.С. Шевченко

ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖАХ

Освіта на сучасному рівні розвитку та реформування зіткнулася з проблемами підготовки та виховання абсолютно «нового» та якісного фахівця, який має бути не просто освіченим, а має володіти фундаментальними знаннями, повинен мати інноваційний тип мислення та уміти приймати нестандартні рішення.

Фахова підготовка нинішнього фахівця досить складний та багатогранний процес. Особливої уваги заслуговує професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи, що здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту»[1], Закону України «Про освіту»[2] та інших законодавчих та нормативних документів.

На думку таких учених як Н. Сергєєва, А. Хуторської, В. Серіков, В. Сластьонін, С. Савченко в сучасній педагогічній науці у вирішенні завдань підготовки фахівця пріоритет надається компетентнісному підходу. Тому важливим результатом діяльності сучасного педагогічного коледжу має стати не лише надання системи знань, умінь та навичок майбутнім учителям, а й формування у них набору професійних компетентностей.

Однією з ключових компетентностей, що формується в процесі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи є проектна компетентність. А. Болотович відносить проектну компетентність до складових професійної компетентності поряд з такими компетентностями як інформаційна, організаторська та комунікаційна [3].

Проектну компетентність вивчали такі науковці: І. Базарницька, О. Большакова, Р. Борисова, І. Бруснікіна, Т. Волковська, Л. Карпенко, Н. Коваль, Л. Кравчук, С. Ніколаєва, Т. Новікова, Є. Пархерст, О. Савченко, І. Сергєєва, С. Сисоєва, С. Шацький та ін. Крім того інтерес до цього поняття простежується у працях іноземних науковців: Г. Арванітопуло, Д. Дьюї, У. Кілпатрік, Є. Полат, Д. Томас.

Н. Матяш та Ю. Володіна зазначають, що проектна компетентність – «це здатність майбутнього фахівця як суб'єкта професійної діяльності ефективно функціонувати в професійному співтоваристві, реалізовувати завдання, закріплені за ним в системі суспільного розподілу праці» [4].

Проектна компетентність учителя, на думку Т. Парфенової, «полягає в здатності розробляти і реалізовувати проекти, а саме: виявляти і аналізувати проблеми, знаходити зацікавлених людей; сформулювати систему цілей, термінів, бюджет проектів; здійснювати інтеграцію і планування проектної діяльності; прогнозувати очікувані результати всіх учасників проекту; управляти якістю, ризиками проекту; ввести проект в діяльну політику групи дітей; вибудовувати взаємини з дітьми в процесі проектної діяльності; співвідносити частку нового і відомого в проекті; організувати презентацію отриманих продуктів і результатів проектної діяльності учасників проекту» [5].

Аналіз літератури, нормативних документів, державних стандартів показав, що нині необхідно формувати у майбутніх учителів початкової школи проектну компетентність оскільки саме в початковій школі закладається фундамент основних елементарних знань та умінь молодших школярів. Формуються фундаментальні навички елементів практичної та проектної діяльності.

На основі вивчення наукових праць можемо зробити висновок, що проектна компетентність майбутнього вчителя початкової школи визначається готовністю до проектної діяльності, індивідуальною здатністю майбутнього педагога до проектування і мотивованого прагнення до самоосвіти, розвиток мислення, поведінки, спілкування, діяльності.

Важливою в контексті нашого дослідження є думка Л. Іванової, яка визначає умови, що сприяють формуванню проектної компетентності майбутнього учителя початкової школи, а саме:

- «самоактуалізація особистісного досвіду студентів в процесі реалізації проектної компетентності;
- відбір змісту навчання, які забезпечують системну інтеграцію знань, умінь і навичок для системної інтеграції потрібне об'єднання процесів по всіх елементах проектної компетентності;
- діалог в творчому процесі, та в процесі проектної діяльності, яка передбачає не рівність в ході взаємодії при реалізації проектної діяльності, а присутність взаєморозуміння, прийняття спільних рішень в ході реалізації проектної діяльності, багатосторонньої комунікації;

– наявність програмно-методичного комплексу, що забезпечує інноваційний характер педагогічної діяльності, різноманітні методичні засоби, що забезпечують і сприяють більш ефективній реалізації проектної діяльності;

– впровадження методів активного і інтерактивного навчання, спрямованих на розвиток проектної компетентності що забезпечують емоційне забарвлення спільної діяльності всіх учасників процесу;

– планування підвищення рівня розвитку проектної компетентності як динамічного, перспективного та довгострокового орієнтування професійної діяльності майбутнього учителя початкових класів в процесі підвищення кваліфікації» [6].

Формування проектної компетентності майбутніх учителів початкової школи в умовах коледжу, на нашу думку, включає:

– обговорення питань і форм проектної діяльності, як елементів проектної компетентності;

– вивчення спецдисциплін та практичної підготовки;

– вивчення інтегрованого курсу Intel, як елемента проектної діяльності;

– вивчення досвіду створення проектів досвідчених учителів початкової школи;

– створення матеріально-технічної бази педагогічного коледжу для ефективної організації проектної діяльності.

Ми вважаємо, що проектна компетентність майбутнього учителя початкової школи включає здатність до творчості та вирішення проблемних завдань у процесі проектної діяльності, здатність ставити і вирішувати нестандартні завдання в процесі проектної діяльності, відчуття новизни, подолання стереотипів.

Проаналізувавши дослідження науковців, та з власного досвіду ми зробили висновок, що проектна компетентність є важливою складовою у підготовці майбутніх учителів початкової школи. Крім того нами з'ясовано, що формування проектної компетентності у процесі фахової підготовки досить складний процес, який реалізується через проектну діяльність. Незважаючи на численні дослідження дане питання залишається мало вивченим, та потребує ґрунтовного дослідження.

В майбутніх дослідженнях необхідно звернути увагу на модель формування проектної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>.
3. Болозович А. П. Методика формирования проектной компетентности специалиста в сфере инвестиционной деятельности : Диссертация ... кандидата педагогических наук 13.00.08 – Тамбов, 2008. – 251 с.
4. Матяш Н.В., Володина Ю.А. Методика оценки проектной компетентности студентов [Электронный ресурс] // Психологические исследования: электрон. науч. журн. – 2011. – № 3(17). – Режим доступа: URL: <http://psystudy.ru>
5. Парфенова Т. А. Формирование проектной компетентности будущих педагогов в условиях вуза [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://teoria-practica.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/2013/10/pedagogika/parfenova.pdf
6. Иванова Л.В. Модель развития проектной компетентности учителя // Перспективы Науки и Образования. – 2014. – № 3(9). – С. 167-170.

Анотація. Павлюк Б. Формування проектної компетентності майбутніх учителів початкової школи. В статті розглянуто підготовку майбутніх учителів початкової школи на основі компетентнісного підходу та поняття проектної компетентності майбутніх учителів початкової школи. Розглянуто формування проектної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Ключові слова: проектна компетентність, майбутні учителі, початкова школа.

Аннотация. Павлюк Б. Формирование проектной компетентности будущих учителей начальной школы. В статье рассмотрена подготовка будущих учителей начальной школы на основе компетентностного подхода и понятия проектной компетентности будущих учителей начальной школы. Рассмотрено формирование проектной компетентности будущих учителей начальной школы.

Ключевые слова: проектная компетентность, будущие учителя, начальная школа.

Abstract. Pavlyuk B. Formation of the design competence of future teachers of elementary school. The article examines the training of future primary school teachers based on the competence approach and the concept of project competence of future primary school teachers. The formation of the design competence of future teachers of elementary school is considered.

Keywords: project competence, future teachers, elementary school.